

tudi dva cara snubača in veržeta svoje jabelko na mizo; tudi angelj in brat položita svoje jabelko na stran unih dveh. Ko ju car zagleda, reče vsem okoli stoječim: „Kaj hočemo zdaj: „tu sta cara, ona dva sta proti njima le berača.“ Na to povzame angelj: „Ali veste kaj? Naredimo tako le: Deklica naj vzame tri vinske tertre, naj jih vsadi in naj nameni vsakemu eno, katero koli hoče, in na čigar terti bo jutro grozdje, temu naj se deklica v zakon dá.“

To je bilo vsem prav. Deklica vzame tri tertre in jih vsadi in nameni vsakemu eno. In glej zjutraj je bilo grozdje na terti siromaškega mladenca. Car zdaj ni vedil kaj, in dá hčerko najmlajšemu bratu, brez odloga gredó v cerkev in se poročí. Ko sta bila zaročena, ju angelj pelje v puščavo in ju zapusti tam; živela sta v puščavi leto in dan.

Ko preteče leto, Bog zopet reče angelju: „Pojdi in poglej, kako živé une sirote, in ako jim gré slabo, daj jim boljšega čiveža.“

Angelj pridši na zemljo se zopet spremeni v berača in gre k unemu, ki mu teče potok vina; prosi ga za kozarec vina, ali ta mu ga neče dati rekoč: „Da bi jez vsakemu dajal kozarec vina, bi mi ga kmali zmanjkalo.“ Ko angelj to sliši, prekriža s palico potok in na mesti vina začne teči zopet voda; angelj reče bratu: „To ni za te, pojdi pod hruško in varuj jo.“

Potem se angelj poda od tod in pride k unemu, kteremu so se golobje v ovce spremenili; tega prosi za hlebec sira, on pa mu ga ne dá rekoč: „Da vsakemu ponudim sira, ga kmalo ne bo več.“ Ko angelj božji to sliši, prekriža polje s palico in ovce se premené v golobe, angelj pa srednjemu bratu reče: „To ni za te, pojdi domú in varuj hruško.“

Nazadnje se angelj podá k najmlajšemu bratu gledat, kako živi on. Tje pridši vidi, da ta brat s svojo ženo živi siromaško v mali kočici. Prosi ju, da ga pod streho uzameta in prenočita; ona dva storita to preserčno rada, le prosita ga, da jima ne vzame za zlo, ker mu ne moreta postreči, kakor bi rada. „Siromaki smo“ — mu pravita. Angelj zaverne: „To nič ne dé, zadovoljen sem s tem, kar imata.“ Kaj jima je zdaj storiti? Žita nimata, da bi zamesila dober kruh, mlela sta le skorjo nekega drevesa in iz tega delala kruh. Iz take moke zamesi žena tudi zdaj kruh za gosta, naredí hleb in ga dene v peč, da se speče, potem se razgovarjajo z gostom.

Čez nekoliko časa mož in žena gresta gledat, je li že kruh pečen ali ne, in glej! lep hleb iz prave moke lepo naraščen je bil v peči. Ko to zagledata, povzdigneta roke k Bogu rekoč: Hvala ti, Bog, zdaj zamoreva gostu postreči.“ Potem neseta hleb pred gosta in pred-nj postavita tudi majoliko vode; ali glej, ko začnejo piti, je v majoliki vino. Zdaj angelj kočico prekriža s palico in berž se vse spremeni v carsko poslopje, in tu je vsega dosti.

Potem ju angelj še blagoslovi in se ločí od nju. Srečno sta živela vse svoje dni do smerti. Ivan *).

Narodne pravlice.

Gorica.

Potujoč po samotnej cesti od Celja v Velenje zapaziš čvetertinko ure popred, preden zagledaš celo krasno „Šaleško dolino“, iz ceste med dvema zelenima gričema lépo grajšnico „Gorica“ (nemški Eckenstein) imenovano. Ne dalječ od tod proti severni strani zagledaš pa tudi na višjem hribcu še prostor, kjer je svoje dni „Gorički grad“ bil. Dendenešnji le kar majhne razvaline zivajo v oblake in proti sinjemu planu žalostno, znam minljivosti, molé. Polovica teh razvalin je iz desk ponarejena zavolj romantične lepote, kjer se je zidovje že večidel razsulo. Od dalječ pa se ne pozná, da je razval iz lesá. Peljal me je une dni pot tje. Rad

*) Nam bode drago večkrat kaj.

bi bil kako pravlico v tem gradu zvedel, al ni ga bilo človeka, da bi mi bil svojo radovednost nasitil, kajti starega ni bilo blizo, mladi pa že nič več ne vedó. Res zadnji čas je že, da se naše národne pravlice nabirajo!

Ene dni pozneje pridem k nekemu že precej staremu možu. Poprašam ga, kakor že po navadi, če take ljudi vidim: „Ali mi veste kaj povedati od tote stare grajšine, — tako le od kovega „šaca“ kaj, ali od „strašila“ itd.“ „Da, — mi odgovorí — jaz bi Vam veliko povedal, pa se ne spominim vsega; tako pa le samo nekaj malega povem.“ Vesel sem bil in čisto zadovoljen tudi s trohico. Naj podam toraj sledeče od njega pozvedene pravlice, morebiti bojo marsikteremu všeč.

1.

Neka ženska, Kerlinka pod Goricoj po imenu, koja še nek živi, je enkrat srabotje za krovce po goričkem zidovji brala; naenkrat zapazi 4 putke pri germovji, koje so po zemlji praskale, in kokotale, kadar so kaj za pozobati našle. Žena jih začne putkati, češ, da bi jih vjela in si domá dobro pečenko napravila. V tem hipu pa vstane hud vihar in jo zapodí izmed razvalin. Črez nekaj časa se vsred nekega vinograda zavé, pa na telesu ni bila poškodovana nikjer.

2.

Neki pastir je okoli zidovja ovce pasel. Pride tudi noter v razvalino in zapazi zelenega možá, da je nekaj kopal. Pastir je menil, da je ta mož kak lovec, ga toraj praša, kaj da tu dela. Zelenjak ga serpo pogleda in gerdo proti njemu zine. Fant se vstraši, in verglo ga je tako dalječ, da sam ni vedel, kje da je.

3.

Neki Jozelj je na Božjega telesa den v razvalini s puško golobov čakal. Bilo mu je že dolgčas; vsede se tedaj na pečino in zadrema. Na to pa pride zeleni mož in ga vseka s drogom po ritniku, da se prebudí. Pošlata se za sedalo in — joj mu! klobaso ošlata! Na to ga pa hud piš po zraku nekam odnese. Ko je to pripovedoval ljudem, mu niso verjeli in so le rekli, da so mu je sanjalo. Pa njegova klobasa je bojda to prigodbo spričovala.

4.

M. Kukušiuč, ki mi je vse to povedal, kakor sem zapisal, je še pristavil, da je sam enkrat čuda lépo klet polno strašno velikih sodov s sladkim vinčekom napoljenih in mnogo žakljev z dnarmi nasutih memogredoč vidil; ravno tako tudi drugikrat neki ovčar!

V Velenjskem gradu.

Vijanski Janko.

Iz zgodb domačih.

(Nekaj iz francozke vojske.) Ko so bili zadujkrat Francozi na Krajskem, je imel en oddelk na Zagorskih zelnikih ležišče; njihov poveljnik je pa v poštni hiši stanoval. Imel je lepega, velicega psa. — Na tega se je bil Ivančič (vaščán) polakomil, ter ga v bravski hlev zaprè. Ko ga poveljnik pogreší, se razserdi, ter naznani, naj psa z lepo izpusti, kdor ga ima zapertega; če ne, bo huda. Za to se Ivančič ne zmeni. Ko pa drugo povelje oistreje pride, namreč: Naj se pès izpusti, če ne, bom dal vas zapaliti, se vendar udá, misleč, zavolj mene, Bog obvari, da bi vas pogorela, ter psa izpusti, rekoč: Pojdi, kamor ti je drago. Pes naravnost k duhovnu hiti, kjer je bil že večkrat z gospodom svojim; vrata najde odperte in noter smukne; ker je bilo večer, ga ni bil nobeden zapazil. Kmalo pa pride pet vojakov po nekem opravku v farovž, ter se začudijo tù psa najti. Gospod se zagotavlja, da se je pès sedaj noter priklatil, pa mu ne verjamemo. Zvezanega k poveljniku peljejo. Ta ga pa brez usmiljenja k smerti obsodi. Čez tri dni stoji na tičnici (nekemu klanču blizo ceste) trupa vojšakov z duhovnom v sredi.